

CZYTAJĄC STANDARD PN-ISO 9836:1997

Jacek Danielewicz

Członek Komitetu Technicznego
ds. Projektowania Budowlanego w PKN

Nowelizacja rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego [1] oddawanego do pozwolenia na budowę powołuje standard **PN-ISO 9836:1997 Właściwości użytkowe w budownictwie -- Określanie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych**. W informacjach prasowych można znaleźć wiele opisów, opinii i komentarzy na temat tego standardu, pisanych przez prawników, redaktorów i inżynierów budownictwa. W gąszczu tych informacji jednak nie znalazłem miejsca w prasie czy portalu, w którym była umieszczona informacja napisana lub autoryzowana przez jednego z nas, czyli przez członka KT 232 ds. Projektowania Budowlanego w PKN (Polski Komitet Normalizacyjny). Wspomniany standard jest wg zakresu merytorycznego przypisany do KT 232 i od kilku lat uczestniczę w jego pracach. Komitet ten jest odpowiedzialny za tłumaczenie standardu na język polski oraz zgodność z oryginałem stworzonym w ISO (International Organization for Standardization), który publikuje standardy w 3-4 językach (polski do nich nie należy). Mamy również wpływ na wersję pierwotną aktywnie uczestnicząc w pracach **TC 59/SC 3** w ISO.

Kontrowersji wokół tego standardu jest wiele, a wynikają one nie z samego standardu, czy jego treści, tylko sposobu funkcjonowania tego źródła wiedzy technicznej w polskiej przestrzeni społecznej i prawnej. W społeczeństwie ciągle utrzymywanym w przekonaniu o nadrzędnej roli państwa, standardy, będące konsensusem społecznym grup dostawców i odbiorców produktu, mają nader niekorzystne środowisko dla prawidłowego funkcjonowania. Zatem, aby mimo wszystko wiedza w nich zawarta służyła powszechnemu pożytkowi, jest wymagane wyjaśnienie praktycznego funkcjonowania standardów w prawie, jak i istotnych szczegółów dotyczących tego konkretnego źródła wiedzy technicznej. W zakresie wspomnianego standardu największego wyjaśnienia wymagają istotne zwroty wynikające z prawa własności do nieruchomości. Koniecznym wstępem do szczegółowych rozważań jest wyjaśnienie, kiedy i w jaki sposób funkcjonuje standard w przepisach prawa.

Kiedy funkcjonuje standard?

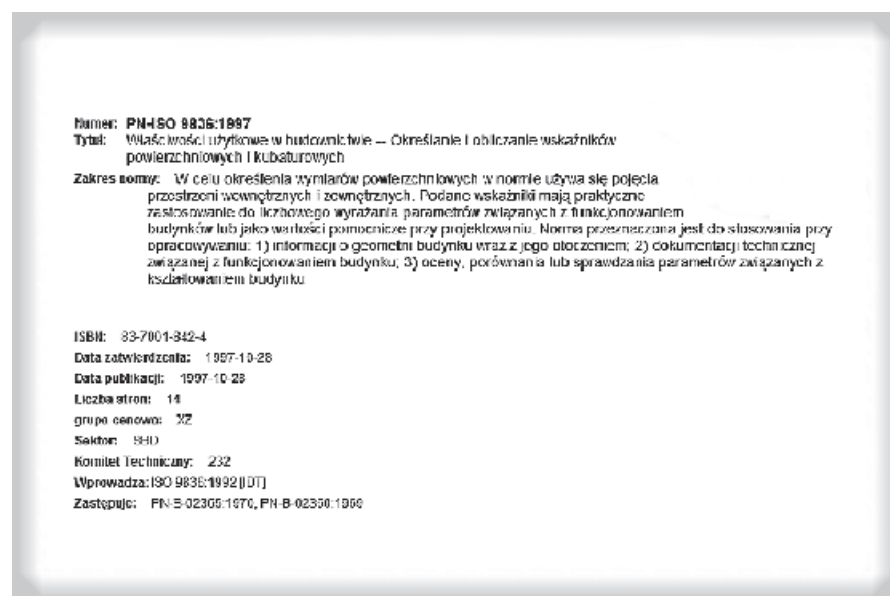
Powszechnie w stosunku do normy mówimy o obowiązywaniu, a jest to przynależne, ale normom prawnym usankcjonowanym przepisem obowiązującym. W stosunku do standardu, a szczególnie standardu będącego polską normą PN nie jest prawidłowe używanie zwrotu „obowiązywać” tylko bardziej praktycznym jest „funkcjonować”. Określenie „funkcjonować” odnosi się do dostępności dla użytkownika tego standardu w swojej formie docelowej, jako narzędzia stanowiącego źródło wiedzy technicznej. Używanie w zwrotu „obowiązywać” nie odpowiada statusowi prawnemu polskiej normy, który wynika z ustawy o normalizacji [2].

Standard, jako źródło wiedzy może zostać powołany przez przepis prawa tylko pod warunkiem, że jest dostępny w języku polskim, co jest zgodne z ustawą o języku polskim [3]. Podstawowy sposób funkcjonowania standardów będących polską normą w aktach prawnych reguluje ustawa o normalizacji [2].

Funkcjonowanie standardu rozpoczyna się od daty jego opublikowania. Opublikowanie może nastąpić na dwa sposoby. Pierwszy sposób polega na informacji w BIP (Biuletyn Informacji Publicznej) PKN oraz drugi dla standardów zharmonizowanych, polega na tym, że co 6 miesięcy jest publikowana przez prezesa PKN lista standardów w Monitorze Polskim [4]. Aby sprawdzić datę

publikacji wystarczy na stronie PKN w okienku „Wyszukiwarka norm” wpisać nr standardu i przejść do danych szczegółowych. W metryce pojawia się informacja o dacie publikacji, czyli dostępności w PKN.

Metryka standardu ISO PN-ISO 9836:1997 - Widok w serwisie PKN www.pkn.pl pokazany jest poniżej.

Polska norma, powołana w akcie prawa, funkcjonuje w czasie razem z aktem powołującym. Zatem datą obowiązywania rozporządzenia [1], jaka wynika z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych [11], jest data, od której należy używać tego standardu w projektowaniu, budowie i obrocie produktem budowlanym. Występują oczywiście odstępstwa dla obiektów istniejących i projektów, dla których wydano pozwolenie na budowę przed 29 kwietnia 2012r., dla których stosujemy zasady wcześniej stosowane.

Sposób powołania standardu

Kolejnym elementem funkcjonowania standardu, jakim jest polska norma, jest jej sposób powołania w przepisie. Relacje między standardami, a innymi dokumentami, a w szczególności aktami prawnymi krajów członkowskich, opisuje przewodnik **PKN-CENELEC/GUIDE 3** [5]. Dokument ten stanowi podstawę do interpretowania sposobu funkcjonowania standardów, jakimi są polskie normy w paragrafach rozporządzenia [1] ze względu na fakt, że państwo polskie jest sygnatariuszem umów międzynarodowych oraz członkowskich w ramach UE, w tym jest członkiem takich międzynarodowych organizacji, jak CEN (European Committee for Standardization) oraz ISO. Należy, zatem domniemywać, że funkcjonowanie polskich norm w aktach prawnych wyższego rzędu odbywa się z pełną świadomością powyższych zasad.

Zgodnie z **PKN-CENELEC /GUIDE 3** [5] istnieją dwa podstawowe, stosowane w praktyce powołania wykonawcze standardu (polskiej normy) w aktach wyższego rzędu: powołanie obowiązujące i wskazujące. Powołanie obowiązujące oznacza, że powołany standard należy stosować tylko i wyłącznie w celu realizacji przepisu. Powołanie wskazujące oznacza, że standard jest jednym ze sposobów realizacji celu regulacji prawnej, a ustawodawca dopuszcza istnienie innych sposobów już na etapie powstawania aktu prawnego powołującego standard, a także w przyszłości. To, czy standard jest powołany w sposób obowiązujący czy wskazujący, zależy od jednoznaczności zapisu w akcie prawnym w konkretnych paragrafach.

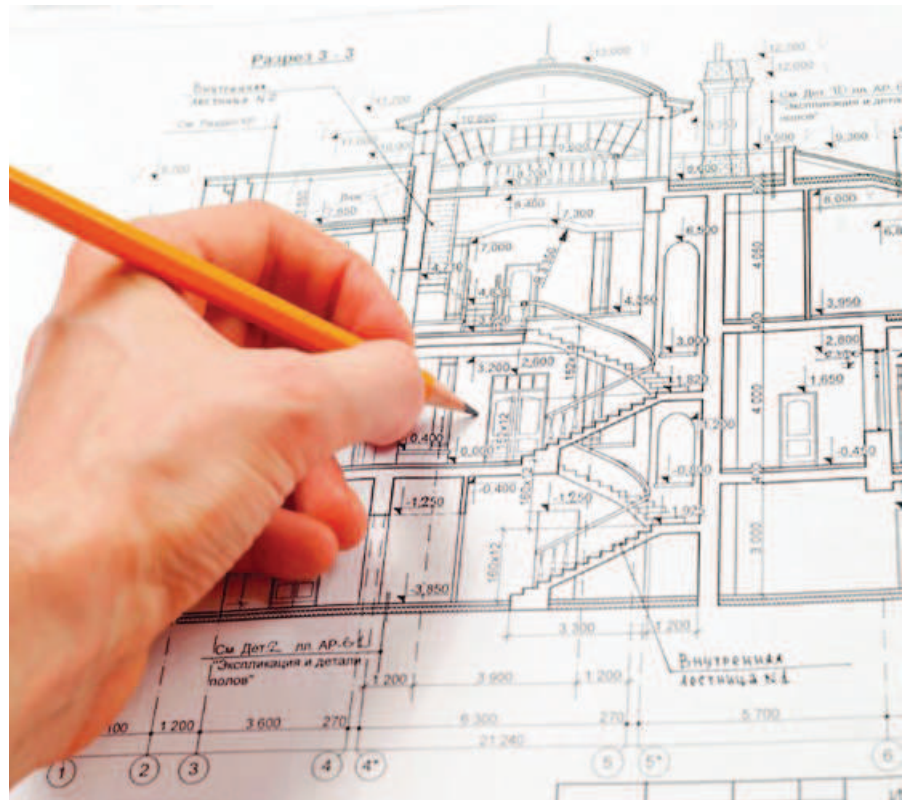
Interpretacja zapisu powołującego standard **PN-ISO 9836: 1997** w rozporządzeniu [1] wskazuje na powołanie obowiązujące.

Kolejnym elementem powołania jest data powoływanego standardu. Mamy powołanie datowane i niedatowane. Podanie tylko numeru standardu w akcie powołującym bez daty oznacza, że standard po aktualizacji, wynikającej np. z obowiązkowego przeglądu, o tym numerze automatycznie funkcjonuje po opublikowaniu w języku polskim jako powołane źródło wiedzy. Jeśli powołanie jest datowane, to zastąpienie standardu nową wersją (nowa data) nie powoduje funkcjonowania jego nowelizacji, jako źródła wiedzy technicznej wskazanej w celu wypełnienia przepisu. Aktualizacja standardu w ISO lub PKN powoduje automatycznie zmianę daty w numeracji tego standardu, dlatego, aby ta nowsza wersja standardu mogła funkcjonować w danym akcie prawnym (powołującym starszą wersję tego standardu), ten akt prawny musi go wyraźnie powołać (wraz z nową datą). Niedatowane powołanie standardów w przepisach jest jednym z ważnych elementów demokracji technicznej. Takie powołanie pozwala na dobre społecznie funkcjonowanie standardów, a także elastyczność dostosowania do potrzeb rynkowych z uwzględnieniem potrzeb stron użytkujących standard.

Interpretacja zwrotu „W pozycji wyprostowanej”

Jednym z elementów dyskusji na konferencji uzgodnieniowej dotyczącej projektu rozporządzenia [1], która odbyła się 14 lutego 2012r. w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, był zwrot „w pozycji wyprostowanej” znajdujący się w polskiej normie **PN-ISO 9836: 1997**. Ten termin był wskazywany, jako dyskusyjny, zarówno przez przedstawicieli projektantów, jak i przez producentów produktu budowlanego. Zapis w standardzie jest przyczynkiem do wyartykułowania podstawowej zasady użytkowania standardów powołanych w przepisach prawa. Standard, powołany w przepisach, czyta się zawsze z aktem prawa, który go powołał i aktem nadrzędnym do niego.

W przypadku **PN-ISO 9836: 1997** aktem powołującym bezpośrednio jest rozporządzenie [1]. Rozporządzenie jest aktem wykonawczym do ustawy, do której przynależne są też inne akty wykonawcze. Czytanie standardu z aktem go powołującym wymaga zatem czytania go z innymi aktami i szukania odpowiedzi na wątpliwości szerszej niż tylko w akcie powołującym. Zatem przy

takim ogólnym zwrocie określającym właściwości geometryczne powinniśmy sprawdzić, czy ustawa, lub inne akty powiązane, definiują właściwości w sposób konkretny poprzez podanie właściwości krytycznej, czyli poprzez określenie wskaźnika oceny oraz właściwość krytyczną była wyrażona w legalnych jednostkach miary i była do wyznaczenia urządzeniem pomiarowym dostępnym na rynku, zgodnie z Prawem

o miarach [10]. Z Warunków technicznych [6] dowiadujemy się, co znaczy „w pozycji wyprostowanej”. W § 72 jest tabela, która określa minimalną wysokość w świetle pomieszczeń w zależności od przeznaczenia pomieszczenia (zob. Tabela 1).

Wymiary podane w jednostkach miary, jakim jest metr, do zmierzenia przymiarem liniowym, podane w Tabeli 1, to właśnie wymiar minimalny (właściwość krytyczna) „w pozycji wyprostowanej”.

Szkie: Korelacja między wymaganiami z Warunków technicznych [6] w pomieszczeniach mieszkalnych, a wymiarami osoby o wskaźniku 95c wymiarów ciała (zob. Rysunek 1).

Jakie wymiary ma człowiek według zasad ergonomii można również znaleźć w standardach ISO. Jednak w praktyce są użyteczne przygotowane przez specjalistów opracowania zebrane np. atlasy zbiorcze miary budowy ciała człowieka [7], które zawierają również wiele innych informacji, przydatnych w ocenie właściwości pomieszczeń, szczególnie stanowisk pracy.

Tabela 1

Wysokość w świetle pomieszczeń w zależności od przeznaczenia pomieszczenia

Rodzaj pomieszczenia (sposób użytkowania)	Minimalna wysokość w świetle (m)
Pokoje w budynkach mieszkalnych oraz sypialnie 1-4-osobowe w budynkach zamieszkania zbiorowego	2,5 *
Pokoje na poddaszu w budynkach jednorodzinnych i mieszkalnych zagrodowych oraz pomieszczenia w budynkach rekreacji indywidualnej	2,2 *
Pomieszczenia do pracy **, nauki i innych celów, w których nie występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, przeznaczone na stały lub czasowy pobyt: <ul style="list-style-type: none"> a) nie więcej niż 4 osób b) więcej niż 4 osób 	2,5 3,0
Pomieszczenia jak wyżej, lecz usytuowane na antresoli, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2
Pomieszczenia do pracy **) i innych celów, w których występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia	3,3
Pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, jak dyżurki, portiernie, kantory, kioski, w tym kioski usytuowane w halach dworcowych, wystawowych, handlowych, sportowych, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia	2,2 *
Pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi: <ul style="list-style-type: none"> a) jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia b) jeżeli występują czynniki szkodliwe dla zdrowia 	2,2 * 2,5

*) Przy stropach pochyłych jest to wysokość średnia liczona między największą a najmniejszą wysokością pomieszczenia, lecz nie mniejszą niż 1,9 m. Przestrzeni o wysokości poniżej 1,9 m nie zalicza się do odpowiadającego przeznaczeniu danego pomieszczenia.

**) Wymagania dotyczące minimalnej wysokości pomieszczeń w zakładach pracy określają przepisy o bezpieczeństwie i higienie pracy.

Interpretacja zwrotu „ściana działowa” w nieruchomości lokalowej

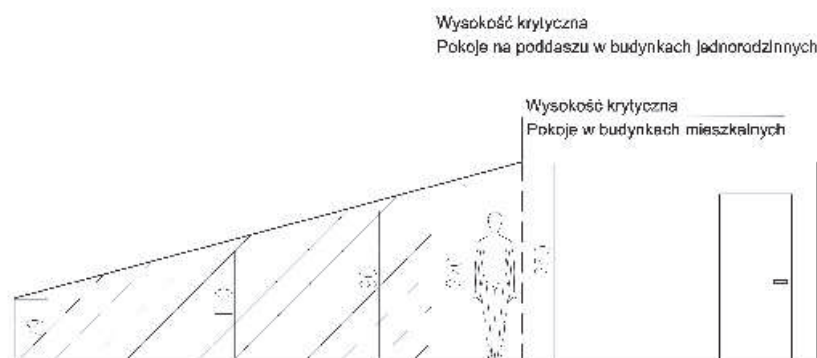
W opisie przedmiotu standardu mamy informację, że różni się powierzchnię pod ścianami, jak i powierzchnię ograniczoną ścianami. W standardzie tym występuje określenie powierzchni kondygnacji netto, która dotyczy również powierzchni lokalu netto na kondygnacji. Zapis ten można tak interpretować, że do powierzchni netto nieruchomości lokalowej dolicza się powierzchnię pod ścianami działowymi w lokalu mieszkalnym. Jednak, kiedy w nieruchomości lokalowej powierzchnia pod ścianą działową może być częścią powierzchni użytkowej netto, a kiedy nie? Potrzebne jest, zatem szczegółowe wyjaśnienie definicji „ściana działowa”. W tym miejscu, przed przeprowadzeniem interpretacji, potrzebne jest określenie trzech podstawowych aksjomatów analizy. Są to:

- przestrzeń, w jakiej dokonujemy analizy - to przestrzeń geometrii euklidesowej;
- przestrzeń, w jakiej dokonujemy analizy - to przestrzeń fizyczna zasad fizyki newtonowskiej;
- przestrzeń, w jakiej dokonujemy analizy - to przestrzeń prawa państwa polskiego.

Ustalenie tych aksjomatów pozwala na przyjęcie, że powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego w nieruchomości lokalowej to obszar wykonywania prawa własności w specyficzny sposób, związany węzłami prawnym i fizycznym z gruntem, którego definicja jest jednoznaczna w Kodeksie cywilnym [9].

Rysunek 1

Korelacja między wymaganiami z Warunków technicznych w pomieszczeniach mieszkalnych, a wymiarami osoby o wskaźniku 95c wymiarów ciała

Ogólna definicja przedmiotu, czyli czym w środowisku zbudowanym jest ściana, i jaką ma definicję w powszechnie uznanych regułach technicznych w budownictwie, to kolejny element ważny w procesie interpretacji. Zdefiniowanie przedmiotu analizy wynika z faktu, że można w prasie prawniczej znaleźć informacje jakoby nie było „legalnych” definicji okna, drzwi i innych elementów budynku, czy środowiska zbudowanego. Ustawa Prawo budowlane [12] w Art. 5 wzmiankuje, że należy stosować w budownictwie zasady wiedzy technicznej. Zatem trudno pogodzić się ze stanowiskiem, że standard **PN ISO 6707-1** [8], będący międzynarodowym konsensem technicznym terminów w budownictwie, zawiera nielegalne definicje elementów budynku, wyrobów budowlanych, czy procesu budowlanego. W powyższym standardzie ściana ma następującą definicję:

ściana: pionowa konstrukcja, która ogranicza lub dzieli przestrzeń i zwykle przenosi obciążenia lub pracuje jako element oporowy.

Z definicji tej można wnioskować, że przenoszenie obciążenia innego niż własne nie jest przypisane do każdej ściany. Mamy jednak w tym standardzie dedykowane ściany w definicjach szczegółowych:

ściana podłużna: ściana nośna wewnętrzna, równoległa do głównej osi budynku,

ściana działowa: wewnętrzna, nienośna konstrukcja pionowa dzieląca przestrzeń.

Jak widać w definicji, konstrukcję ściany podłużnej i działowej różni nośność, czyli zdolność do przenoszenia obciążenia innego niż własne. To pozwala na bazie prawa ustalić, że każda ściana nośna np. w budynku wspólnoty, jest częścią wspólną, a ściana działowa nią nie jest. Ściana nośna to ściana wytrzymała na działanie czynników szkodliwych, zatem tworzy ona ochronę przed czynnikami szkodliwymi. Ściana nośna przenosi obciążenia istotne dla wszystkich członków wspólnoty, lub więcej niż jednego w szczególnych przypadkach. Ściana działowa nie przenosi obciążenia użytkowego, generowanego przez więcej niż jednego użytkownika, ani nie wpływa na funkcjonowanie innych wydzielonych lokali mieszkalnych. Zatem na podłożu prawa własności można interpretować sytuację, że ściana działowa stanowi element ruchomy naniesiony, taki jak fotel, czy

stolik, przez właściciela nieruchomości lokalowej, jeśli bez potrzeby udziału osób trzecich właściciel nieruchomości lokalowej może ją przenieść w inne miejsce, nowe położenie na nieruchomości lokalowej lub poza nią. Opisując to prościej oznacza to, że to tylko od właściciela i jego woli oraz zasobów energetycznych zależy, czy ściana działowa jest i kiedy zmieni swoje położenie. Właściciel może to zrobić, jeśli dla ściany działowej wolna jest bezwzględnie konieczna liczba stopni swobody w węźle prawnym i fizycznym. Przez słowo „wolny” należy rozumieć niewystępowanie ograniczenia stopnia swobody, a także możliwość zwolnienia go w każdej chwili bez udziału osób trzecich. Węzeł prawny i fizyczny to sposób, w jaki konstrukcja ściany działowej jest związana z nieruchomością, o której w Art. 46. mówi Kodeks cywilny [9].

Analizując przykład dotyczący możliwości przesunięcia w dowolnym czasie

ściany działowej, dzielącej przestrzeń jednego lokalu wyodrębnionego w księdze wieczystej, węzeł prawny i fizyczny można opisać poprzez wymienienie stopni swobody (zob. Tabela 2 i 3).

Jeśli w węźle prawnym i fizycznym zastała uwolniona bezwzględnie konieczna liczba stopni swobody ściany działowej, co wynika z jej konstrukcji, to możemy dokonać przesunięcia ściany działowej tak jak dokonujemy przesunięcia fotela, czy walizki bez udziału osób trzecich. Zatem każda ściana w budynku, a szczególnie w wydzielonym księgą wieczystą samodzielnym lokalu, spełniająca powyższe warunki jest ścianą działową. Z analizy tej powstaje wniosek, że powierzchnia pod ścianą działową nie może umniejszać powierzchni użytkowej wykonywania prawa własności na nieruchomości lokalowej. Nakłady techniczne i ekonomiczne są nieistotne, gdyż określają tylko, czy właściciela stać na to, aby bez potrzeby osób trzecich przenieść ścianę.

Tabela 2

Węzeł prawny - stopnie swobody wymagane do przesunięcia ściany działowej w dowolnym czasie

Ustawa	Opis
Kodeks cywilny	można przesunąć ścianę, która nie wpływa na wykonywanie prawa własności na nieruchomościach sąsiednich
Ustawa o własności lokali	bez zgody wspólnoty można przesunąć tylko ścianę nie będącą ścianą trwałą, czyli służącą wszystkim lub minimum dwóm członkom wspólnoty mieszkaniowej
Ustawa Prawo budowlane	można przesunąć ścianę, jeśli nie spowoduje to zmiany warunków funkcjonowania w zakresie ochrony przed czynnikami szkodliwymi i nie spowoduje zmiany w zakresie spełnienia wymagań podstawowych
Ustawa Prawo ochrony środowiska	można przesunąć ścianę niepowodującą zmian w środowisku
Ustawa o odpadach	można przesunąć ścianę, jeśli powstałe odpady nie wymagają specjalnego traktowania i mogą być przetworzone i składowane bez zezwoleń

Tabela 3

Węzeł fizyczny - stopnie swobody i ich znaczenie dla przesunięcia ściany działowej

Rodzaj stopnia swobody	Znaczenie
przesunięcia w osi XYZ	uwolnienie stopni swobody bezwzględnie konieczne do przesunięcia ściany działowej
obroty wokół osi XYZ	uwolnienie stopni swobody nie jest bezwzględnie konieczne do przesunięcia ściany działowej

Bibliografia.

- 1 Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, Dz.U. 2012 nr 0 poz. 462.
- 2 Ustawa z dnia 12 września 2002r. o normalizacji, Dz.U. 2002 nr 169 poz. 1386.
- 3 Ustawa z dnia 7 października 1999r. o języku polskim, Dz.U. 1999 nr 90 poz. 999.
- 4 Obwieszczenie Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 13 stycznia 2012r. w sprawie wykazu norm zharmonizowanych, M.P. 2012 nr 0 poz. 58.
- 5 PKN-CENELEC/GUIDE 3:2006 „Wzajemne relacje między przepisami i normami. Część 1: Powoływanie się na normy. Główne sposoby stosowania. Część 2: Harmonizacja przepisów i powołań na normy”.
- 6 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690.
- 7 Gedliczka Adam, „Atlas miar człowieka, Dane do projektowania i oceny ergonomicznej” - Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa 2001.
- 8 PN-ISO 6707-1:2008 Budynki i budowle -- Terminologia -- Część 1: Terminy ogólne.
- 9 Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny, Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93.
- 10 Ustawa z dnia 11 maja 2001r. Prawo o miarach, Dz.U. 2001 nr 63 poz. 636.
- 11 Ustawa z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawny, Dz.U. 2000 nr 62 poz. 718.
- 12 Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane. Dz.U. 1994 nr 89 poz. 414.

PRAWO

WYCENA SPÓŁDZIELCZEGO LOKATORSKIEGO PRAWA DO LOKALU MIESZKALNEGO

Sąd Najwyższy w jednym ze swoich wyroków orzekł, iż **podstawą wyceny spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego przy podziale majątku wspólnego jest jego potencjalna cena rynkowa (IV CSK 197/11).**

W przedmiotowej sprawie byli małżonkowie *Miroslaw i Lidia K.* wystąpili do sądu o podział majątku wspólnego. Do składników tegoż majątku zaliczało się spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego wycenione przez biegłego na 144 500 zł. Cenę mieszkania biegły wyliczył, stosując **zasady wyceny mieszkania lokatorskiego w razie wygaśnięcia takiego prawa: według art. 11 ust. 2 ustawy z 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych.** Za podstawę przyjął cenę rynkową, jakby było własnościowe. Sąd okręgowy przychylił się do sposobu wyceny mieszkania. Innego zdania był jednak *Miroslaw K.* W skardze kasacyjnej zarzucił, że sądy niższych instancji bezzasadnie zawyżyły wartość mieszkania, jakby chodziło o własnościowe mieszkanie, mimo że nie było ani planów, ani finansowych możliwości jego wykupu w dacie dokonywania podziału. Sąd Najwyższy uznał, że biegły zastosował poprawną wycenę lokalu. Zdaniem SN, w przypadku braku przepisu wprost określającego sposób ustalania wartości spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego w postępowaniu o podział majątku wspólnego małżonków, w przypadku podziału tego majątku wartość prawa do lokalu określa się na chwilę dokonywania podziału majątku, czyli wyrokowania według zasad stosowanych przy wygaśnięciu tego prawa, za podstawę przyjmując cenę rynkową pomniejszoną o długi ciężące na mieszkaniu.

Podobnym zagadnieniem zajmował się Sąd Najwyższy w wyroku z 29 października 2009r. (*II CZP 74/09*). Stwierdził wtedy, że w warunkach polskich mieszkanie stanowi zasadniczą część dzielonego majątku, powinno się więc uwzględniać jego rzeczywistą wartość i dać temu wyraz przy zasądzeniu spłaty na rzecz osoby, której lokal nie przypadnie. Z drugiej strony **mieszkanie lokatorskie spełnia przede wszystkim funkcje użytkowe, a nie lokaty kapitału, więc rozliczenia muszą to uwzględniać.** Ostatecznie ustalenie właściwej wartości spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego przy podziale majątku dorobkowego zależeć powinno w poważnym stopniu od okoliczności danej sprawy.

Źródło: Rzeczpospolita

Opr. W.G.

AKTUALNOŚCI